

Súd: Krajský súd Trnava
Spisová značka: 11CoCsp/33/2020
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2717203695
Dátum vydania rozhodnutia: 16. 03. 2021
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Silvia Hýbelová
ECLI: ECLI:SK:KSTT:2021:2717203695.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Trnave v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Silvie Hýbelovej a členov Mgr. Fedora Benku a Mgr. Kataríny Arnouldovej, v spore žalobcu: SMSCREDITS s.r.o., so sídlom Dlhá 95C, Žilina, IČO: 44 769 911, právne zastúpený splnomocnencom Advokátska kancelária JUDr. Róbert Hronček, s.r.o., Národná 10, Žilina, IČO: 47 248 327, proti žalovanej: T. Z., nar. XX.XX.XXXX, bytom Z. XXX/XXX, E., o zaplatenie sumy 165 eur s príslušenstvom, a o vzájomnej žalobe žalovanej o zaplatenie sumy 762,97 eur a finančného zadosťučinenia 400 eur, o odvolaní žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Skalica zo dňa 17. októbra 2019, č.k. 5Csp/97/2017-156, takto

rozhodol:

I. Odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutom výroku II. a v závislom výroku IV. p o t v r d z u j e.

II. Žalovaná má nárok na náhradu trov odvolacieho konania v rozsahu 100%.

o d ô v o d n e n i e :

1. Súd prvej inštancie rozsudkom napadnutým odvolaním zamietol žalobu žalobcu (výrok I.), žalobcovi určil povinnosť zaplatiť žalovanej sumu 684,77 eur do 3 dní od právoplatnosti rozsudku (výrok II.), vo zvyšku vzájomnú žalobu žalovanej zamietol (výrok III.), žiadnej zo strán nepriznal nárok na náhradu trov konania (výrok IV.) a žalobcovi určil povinnosť zaplatiť Slovenskej republike na účet Okresného súdu Skalica titulom súdneho poplatku 41 eur do 3 dní od právoplatnosti rozsudku (výrok V.). Z odôvodnenia rozsudku vyplynulo, že žalobca sa žalobou doručanou súdu prvej inštancie dňa 16.5.2017 domáhal na žalovanej zaplatenia sumy 165 eur s príslušenstvom a náhrady trov konania, keď žalobu odôvodnil tým, že na základe žiadosti žalovanej došlo medzi žalobcom a žalovanou dňa 17.4.2014 k uzavretiu Zmluvy o pôžičke č. 015855/17.4.2014, na základe ktorej poskytol žalobca žalovanej peňažnú pôžičku v sume 300 eur so splatnosťou do 15 dní odo dňa poskytnutia pôžičky. Došlo k predĺženiu lehoty splatnosti do 16.5.2014. Zmluva o pôžičke bola uzatvorená písomne prostriedkami diaľkovej komunikácie prostredníctvom sms. Žalovaná uhradila z pôžičky sumy 30 eur, 20 eur, 15 eur, 10 eur, 20 eur, 20 eur. Svoj dlh voči žalobcovi napriek viacerým upozorneniam dobrovoľne nespĺnila a so zaplatením splatnej pôžičky ako aj odplaty sa dostala do omeškania. Súd vo veci vydal platobný rozkaz, č.k. 5Csp/97/2017-25, dňa 5.6.2017, ktorým žalobe v celom rozsahu vyhovel a určil žalovanej povinnosť zaplatiť žalobcovi 165 eur s príslušenstvom. Proti platobnému rozkazu dňa 20.6.2017 žalovaná podala odpor, na základe ktorého súd prvej inštancie platobný rozkaz uznesením zo dňa 21.8.2017 zrušil. Následne dňa 8.3.2019 žalovaná v konaní uplatnila voči žalobcovi vzájomnú žalobu, ktorú rozšírila dňa 31.5.2019, ktoré rozšírenie bolo uznesením súdu pripustené a žiadala, aby súd určil žalobcovi povinnosť zaplatiť jej sumu 3,05 eur z prvej pôžičky, 125,25 eur z druhej pôžičky, 41,55 eur z tretej pôžičky, 72,60 eur zo štvrtej pôžičky, 181,92 eur z piatej pôžičky, 338,32 eur zo šiestej pôžičky, pričom sa jedná o sumy, o ktoré zaplatila žalobcovi na jednotlivých pôžičkách na viac. Zároveň žiadala od žalobcu zaplatiť sumu 400 eur titulom finančného zadosťučinenia. Uviedla že so žalobcom uzatvorila viac pôžičiek a

keď nedodržala termín splatnosti 15 dní, žalobca chcel vrátiť okrem istiny aj zmluvnú pokutu 15 % z dlžnej sumy a aj zmluvnú pokutu, ktoré mu uhradila a takto na pôžičky zaplatila viac, čím žalobca získal bezdôvodné obohatenie. Žalobca so vzájomnou žalobou nesúhlasil, uviedol, že zmluvy obsahujú všetky náležitosti vyžadované zákonom, RPMN je určená v súlade so zákonom, a v zmluve o pôžičke nemusí byť uvedený úrok, zmluvné strany sa môžu dohodnúť na odplate, ktorá nemusí byť stanovená úrokom. Žalovanej nebola spôsobená žiadna ujma, a preto jej nepatrí finančné zadosťučinenie. Súd prvej inštancie vec právne posúdil podľa § 5, § 53, § 54 Občianskeho zákonníka, článku 3 ods. 1, článku 6 ods. 1 smernice Rady 93/13/EHS o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách, podľa článku 3b.1 smernice č. 13/1993 Rady EHS, podľa § 1, § 24, § 9, § 11 zákona č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch, podľa § 451 Občianskeho zákonníka. Vykonaným dokazovaním zistil, že medzi žalobcom a žalovanou bola dňa 28.2.2013 uzavretá zmluva o pôžičke č. 015855/28.2.2013 pôžička prvá v poradí, na základe ktorej žalobca ako veriteľ poskytol žalovanej ako dlžníčke pôžičku vo výške 50 eur, a dlžníčka sa zaviazala pôžičku veriteľovi vrátiť a zaplatiť spolu s istinou odplatu vo výške 3,05 eur v lehote 5 dní odo dňa poskytnutia pôžičky. Výška RPMN uvedená nie je, podľa bodu 4 zmluvy priemerná hodnota ročnej percentuálnej miery nákladov ku dňu uzavretia pôžičky je 43%. Dňa 2.4.2013 bola uzavretá stranami sporu zmluva o pôžičke č. 015855/2.4.2013, pôžička druhá v poradí, na základe ktorej žalobca poskytol dlžníčke žalovanej pôžičku vo výške 150 eur, ktorú sa žalovaná zaviazala vrátiť spolu s odplatom vo výške 25,05 eur do 15 dní odo dňa poskytnutia pôžičky. Priemerná hodnota ročnej percentuálnej miery nákladov ku dňu uzavretia pôžičky je 55,34%. Dňa 17.6.2013 bola uzavretá v poradí tretia pôžička č. 015855/17.6.2013, na základe ktorej žalobca poskytol žalovanej pôžičku 250 eur, ktorú sa zaviazala zaplatiť spolu s odplatom vo výške 41,55 eur do 15 dní odo dňa poskytnutia pôžičky. Priemerná hodnota RPMN ku dňu uzavretia pôžičky je 55,34 %. Dňa 4.7.2013 strany sporu uzavreli štvrtú v poradí pôžičku č. 015855/4.7.2013, ktorou žalobca poskytol žalovanej pôžičku vo výške 300 eur a žalovaná sa zaviazala pôžičku vrátiť spolu s odplatom vo výške 36,30 eur do 15 dní odo dňa poskytnutia pôžičky. Priemerná hodnota ročnej percentuálnej miery nákladov je 72,15%. Medzi žalobcom a žalovanou dňa 20.9.2013 bola uzavretá piata v poradí pôžička č. 015855/20.9.2013, ktorou žalobca poskytol žalovanej pôžičku vo výške 250 eur a žalovaná sa zaviazala túto vrátiť spolu s odplatom vo výške 30,30 eur do 15 dní odo dňa poskytnutia pôžičky, výška RPMN je uvedená 1,517,90% a priemerná hodnota ročnej percentuálnej miery 72,15 %. Šiesta v poradí pôžička bola medzi stranami sporu uzavretá dňa 19.12.2013 pod č. 015855/20.12.2013, na základe ktorej bola poskytnutá žalovanej pôžička 300 eur, ktorú sa zaviazala zaplatiť spolu s odplatom vo výške 36,30 eur do 15 dní odo dňa poskytnutia pôžičky, výška RPMN je v pôžičke uvedená 1,510,90% a priemerná hodnota RPMN 75,53%. Posledná, siedma v poradí pôžička, bola medzi stranami sporu uzavretá dňa 17.4.2014 č. 015855/17.4.2014, na základe ktorej žalobca poskytol žalovanej pôžičku 300 eur, ktorú sa zaviazal vrátiť spolu s odplatom vo výške 30,30 eur do 15 dní odo dňa poskytnutia pôžičky. Výška RPMN je uvedená 939,5% a priemerná hodnota RPMN ku dňu uzavretia pôžičky 92,80%. Podľa bodu 1. Zmluvných podmienok patriacim ku zmluvám, zmluvné podmienky sú neoddeliteľnou súčasťou zmluvy o pôžičke. Vydanie karty klienta a jej doručenie dlžníkovi je spoplatnené sumou 3 eurá. Podľa bodu 7. Zmluvných podmienok pre prípad, že pôžička, alebo jej časť, odplata a/ alebo prípadná odplata za predĺženú lehotu splatnosti pôžičky nebude splatená včas, je veriteľ oprávnený požadovať od dlžníka zaplata zmluvnej pokuty vo výške reálného paušálu za zaslanie upomienky veriteľom dlžníkovi. Veriteľ je oprávnený požadovať za zaslanie upomienky dlžníkovi zmluvnú pokutu 10 eur za poštovné a administratívne výdavky, ktoré veriteľovi vznikli v súvislosti s odoslaním upomienky plus 15 % z celkovej dlžnej sumy. Podľa bodu 8. Zmluvných podmienok, veriteľ v prípade nespĺnenia povinnosti dlžníka je oprávnený bez súhlasu dlžníka začať proces vymáhania a poveriť pracovníka alebo splnomocniť tretiu osobu v konaní voči dlžníkovi s cieľom dosiahnutia úhrady dlžnej sumy nesplatené istiny (alebo jej časti) poskytnutej pôžičky. V takomto prípade sú veriteľ alebo takéto tretie osoby oprávnené si sumu pohľadávky voči dlžníkovi navýšiť o províziu za vymáhanie dlhu, najviac do výšky 30% z celkovej sumy pohľadávky. Súd prvej inštancie skonštatoval, že právny vzťah medzi stranami sporu založený zmluvami o pôžičkách, z ktorých si uplatnil svoju pohľadávku žalobca a aj žalovaná, je potrebné posudzovať podľa zákona č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch a to v zmysle § 2 písm. c) v spojení s § 24 ods. 1, ods. 2, ods. 3 zákona č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch. V konaní mal súd preukázané, že žalobca poskytol žalovanej na základe siedmich zmlúv o pôžičke finančné prostriedky, pričom žalovaná sa zaviazala každý úver splatiť do 15 dní od poskytnutia úveru, okrem jedného ktorý bol do 5 dní. V zmluve bolo dohodnuté, že žalovaná zaplatí aj odplatu stanovenú v zmluvách konkrétnou sumou. Požadovanú odplatu vzhľadom k jej funkcii a špecifikácii v bode 4 Zmluvných podmienok je treba považovať za celkové náklady spotrebiteľa spojené so spotrebiteľským úverom, tak ako ich definuje § 2 písm. g) zákona č. 129/2010 Z. z., v zmysle ktorého celkovými nákladmi spotrebiteľa sú všetky

náklady vrátane úrokov, provízií, daní a poplatkov akéhokoľvek druhu, ktoré musí spotrebiteľ zaplatiť v súvislosti so zmluvou o spotrebiteľskom úvere a ktoré sú veriteľovi známe, do celkových nákladov patria aj náklady na doplnkové služby súvisiace so zmluvou o spotrebiteľskom úvere, ak spotrebiteľ musí navyše uzavrieť zmluvu o poskytnutí takejto doplnkovej služby, aby získal spotrebiteľský úver. Žalobca žiadnym spôsobom bližšie nešpecifikoval, z čoho pozostávajú celkové náklady spotrebiteľa. Keďže v tejto sume by mali byť aj úroky, v zmysle § 9 ods. 2 písm. j) Zák. č. 129/2010 Z.z. bolo povinnosťou žalobcu uviesť v zmluve úrokovú sadzbu a minimálne vyčleniť, koľko z odplaty predstavujú úroky. V zmluvách je len uvedená výška ročnej percentuálnej miery nákladov a to v niektorých zmluvách, v niektorých nie je uvedená vôbec. V zmluvách je uvedená priemerná hodnota RPMN. Úroková sadzba nie je nikde uvedená, čo spôsobuje, že takýto úver sa považuje za bezúročný a bez poplatkov. Vzhľadom k tomu, že predmetné úvery je potrebné považovať za bezúročné a bez poplatkov, je žalovaná povinná na základe týchto zmlúv o pôžičkách vrátiť žalobcovi iba to, čo jej bolo poskytnuté na základe zmlúv. Z dôvodu bezúročnosti a bezpoplatkovosti nie je možné žalobcovi priznať ani nárok na poplatok vo výške 3,00 eur, ktorý mal byť poplatkom za vydanie karty klientovi. Žalobcovi zo zmlúv o pôžičke vyplýval aj nárok na odplatu za predĺženie lehoty splatnosti pôžičky, taktiež mu zo zmlúv vyplýval nárok na zmluvnú pokutu za nezaplatenie pôžičky včas. Tieto zmluvné dojednania súd nepovažuje za platné a individuálne dohodnuté. Základom pre uplatnenie takýchto nárokov spôsobujúcich znevýhodnenie spotrebiteľa - žalovanej môže byť len dohoda zmluvných strán, nie jej jednostranné nanútenie jednou z nich. Dojednanie o zmluvnej pokute musí reprezentovať vôľu oboch zmluvných strán. Nie je možné pripustiť, aby takáto podstatná náležitosť sa uvádzala iba vo všeobecných zmluvných podmienkach. V tejto súvislosti súd poukázal aj na nález Ústavného súdu ČR, sp.zn. I. ÚS 3512/11, ktorým ústavný súd potvrdil, že náležitosti spotrebiteľských zmlúv týkajúce sa úrokov, poplatkov a iných vedľajších dojednaní týkajúcich sa ceny, nemôžu byť súčasťou všeobecných obchodných podmienok, ale musia byť priamo súčasťou spotrebiteľskej zmluvy. Žalobcovi zo zmlúv vyplýval aj nárok na zaplatenie provízie, ktorú požaduje žalobca od žalovanej ako spotrebiteľa plnenie za službu, ktorej poskytnutie nesleduje záujem spotrebiteľa, ale výlučne žalobcu ako veriteľa. Žalobca bez toho, aby preukázal aké konkrétne výdavky má v súvislosti s vymáhaním pohľadávky a či vôbec mu nejaké vznikli, dáva možnosť paušálne si uplatniť až 30 %-nú províziu z dlžnej sumy, a to fakticky vždy, bez ohľadu na to, či a aké náklady s tým veriteľ mal spojené. Žalobca nepreukázal v danej veci, že by mu vôbec nejaké náklady vznikli v súvislosti so snahou o mimosúdne vymoženie pohľadávky. Takéto ustanovenia spôsobujú celkom jednoznačne značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech žalovanej a teda predstavujú neprijateľnú zmluvnú podmienku. Preto žalobca má nárok na plnenie z uvedených zmlúv o pôžičke len vo výške poskytnutého plnenia - istiny pôžičky. Všetko ostatné čo žalovaná zo zmlúv o pôžičke uhradila žalobcovi je bezdôvodným obohatením, nakoľko mu toto uhradila bez právneho dôvodu. Preto je žalobca povinný takéto bezdôvodné obohatenie žalovanej vydať. Z potvrdení o úhrade platieb bolo preukázané že zo zmluvy o prvej pôžičke žalobca poskytol žalovanej sumu 50 eur, žalovaná uhradila 53,05 eur, navyč teda uhradila 3,05 eur. Z druhej pôžičky poskytnutej vo výške 150 eur žalovaná uhradila 175,05 eur, navyč tak uhradila 25,05 eur. Z tretej pôžičky poskytnutej v sume 250 eur žalovaná uhradila 291,55 eur, navyč tak uhradila 41,55 eur. Zo štvrtej pôžičky v sume 300 eur žalovaná uhradila 336,30 eur a 36,30 eur navyč tak uhradila 72,60 eur. Z piatej pôžičky v poradí v sume 250 eur žalovaná spolu uhradila 431,92 eur, navyč tak uhradila 181,92 eur. Zo šiestej pôžičky poskytnutej vo výške 300 eur žalovaná uhradila 638,60 eur, navyč tak zaplatila 338,60 eur. Na siedmej pôžičke poskytnutej v sume 300 eur žalovaná uhradila 135 eur, takže žalobcovi zostala nesplatená suma pôžičky ako pohľadávka voči žalovanej v sume 165 eur. Dňa 13.5.2014 žalovaná uhradila žalobcovi ešte platbu 89,85 eur, dňa 11.6.2014 sumu 30 eur, dňa 21.7.2014 sumu 20 eur a dňa 11.6.2015 sumu 20 eur. Žalovaná tak navyč uhradila žalobcovi sumu celkovo 759,92 eur. Po odpočítaní oprávnenej pohľadávky žalobcu zo zmluvy o pôžičke (siedmej v poradí) v sume 165 eur, je potom pohľadávka žalovanej voči žalobcovi titulom bezdôvodného obohatenia v sume 684,77 eur. Vo zvyšku súd vzájomnú žalobu žalovanej zamietol. Súd zamietol aj žalobu žalobcu a to z dôvodu započítania jeho pohľadávky v sume 165 eur, keď túto odpočítal od celkového preplatenia splátok zo strany žalovanej. Súd zamietol aj vzájomnú žalobu žalovanej na zaplatenie sumy 400 eur titulom finančného zadost'učinenia, nakoľko túto pohľadávku žalovaná nezdôvodnila a ani dôkazmi nepreukázala nárok na takéto primerané finančné zadost'učinenie. O trovách konania súd rozhodol podľa § 255 ods. 1 CSP, keď žalobca bol vo svojej žalobe plne neúspešný a žalovaná mala čiastočný úspech čo sa týka jej žaloby. O povinnosti žalobcu na zaplatenie súdneho poplatku súd rozhodol podľa § 2 ods. 2 zák. č. 71/1992 Zb. o súdnych poplatkoch, keď žalovaná je v konaní oslobodená od platenia súdneho poplatku a keďže súd jej žalobe vyhovel v časti o zaplatenie 684,77 eur, žalobca ako neúspešný účastník konania je povinný zaplatiť súdny poplatok za vzájomnú žalobu (6% zo sumy 684,77 eur).

2. Proti tomuto rozsudku súdu prvej inštancie, jeho výroku II., ktorým bola žalobcovi uložená povinnosť zaplatiť žalovanej sumu 684,77 eur, podal v zákonom určenej lehote odvolanie žalobca, žiadal rozsudok zmeniť a vzájomnú žalobu zamietnuť v celom rozsahu. Uviedol, že konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci (§ 365 ods. 1 písm. d) CSP) a súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam (§ 365 ods. 1 písm. f) CSP). Žalobca pri uzatváraní jednotlivých zmlúv o pôžičkách so žalovaným splnil všetky podmienky v zmysle zákona č. 129/2010, všetky uzatvorené zmluvy obsahujú všetky náležitosti v zmysle tohto zákona, na základe čoho je potrebné zmluvy považovať za platne dojednané. Zmluvy, ktoré uzatvoril žalobca so žalovaným majú byť bezúročné a bez poplatkov a to konkrétne pre absenciu ročnej úrokovej sadzby priemernej RPMN, termínu konečnej splatnosti a tiež žalovaná tvrdí, že odplata za poskytnutie finančných prostriedkov bola dojednaná vo forme, ktorú zákon nedovoľuje ako poplatok, nie úrok. Preto žiada o vydanie bezdôvodného obohatenia. V prípade jednotlivých zmlúv o pôžičke a nárokov o vydanie údajného, žalovanou požadovaného bezdôvodného obohatenia, ktoré malo vzniknúť v súvislosti s pôžičkami, by za predpokladu, že by tieto nároky, hoci aj vznikli, čo však popiera žalobca, došlo k premlčaniu týchto údajných nárokov, keďže žalovaná až vo vyjadrení zo dňa 6.3.2019 žiadala vydanie bezdôvodného obohatenia, pričom posledná úhrada teda pohľadávka, ktorú považuje za bezdôvodné obohatenie na strane žalobcu, bola uhradená dňa 11.6.2015, teda uplynula objektívna trojročná premlčacia doba. Vo vzťahu k nárokom bezdôvodného obohatenia vznáša námietku premlčania, avšak má jednoznačne za to, že nárok, ktorý žalovaná žiada priznať, je neoprávnený, nedôvodný a neexistujúci, avšak ak by aj existoval, je už v tomto rozsahu premlčaný. Poukázal na ust. § 100 ods. 1, § 107 ods. 2 OZ a na rozsudok Okresného súdu Zvolen, sp.zn. 14Csp/180/2017 a Okresného súdu Levice, sp.zn. 7Csp/157/2017. K veci samej žalobca uviedol, že argumentácia, o ktorú žalovaná svoj návrh opiera, je nesprávna, nemá oporu v právnych predpisoch. Žalobca od žalovanej všetky platby prijal na základe existencie riadnych právnych titulov zmlúv o pôžičke, teda nemohlo dôjsť k vzniku žiadneho bezdôvodného obohatenia. Žalovaná opakovane využívala možnosť poskytovanú žalobcom a to predĺženie lehoty splatnosti pôžičky za úhradu zmluvne dohodnutého poplatku. I tento poplatok hradila na základe svojho slobodného rozhodnutia smerujúceho k tomu, aby bola splatnosť pôžičky predĺžená a podmienky samotnej zmluvy zmenené. Žalobca nemá, ani nemal záujem spotrebiteľov nejako zavádzať. Spotrebiteľ, ktorý žiadal o pôžičku, vopred presne bol informovaný akú sumu mu žalobca poskytne a akú sumu požaduje vrátiť. Presná výška odmeny je tiež vždy uvedená v bode 1. tej ktorej konkrétnej zmluvy. Hlavným účelom podanej vzájomnej žaloby zo strany žalovanej podľa odvolateľa je vyhnúť sa plneniu svojho splatného záväzku a tiež sa dostať k peňažným prostriedkom od žalobcu, ktorému v minulosti zaplatila nad poskytnuté istiny a ide z jej strany len o akési špekulatívne konanie. Odvolateľ navrhol zmeniť rozsudok súdu prvej inštancie, vzájomnú žalobu žalovanej zamietnuť v celom rozsahu, určiť žalovanej povinnosť zaplatiť žalobcovi pohľadávku vo výške 165 eur spolu s úrokom z omeškania vo výške 5,25% ročne a nahradiť mu trovy konania v plnom rozsahu.

3. Žalovaná v písomnom vyjadrení k odvolaniu uviedla, že sa stotožňuje s rozsudkom súdu prvej inštancie v jeho napadnutom výroku II. Žalobca na pojednávaní nevzniesol námietku premlčania a pojednávania sa nezúčastnil. Vznesenie námietky premlčania v odvolacom konaní nie je možné takúto námietku účinne uplatniť. Žalovaná poukazuje na § 107 ods. 2 OZ, kde je uvedené, že pokiaľ ide o úmyselné bezdôvodné obohatenie, právo na plnenie sa premlčí za 10 rokov odo dňa, kedy k nemu došlo. Má za to, že žalobca sa úmyselne obohacoval, čo potvrdzuje aj rozsiahla judikatúra, kde je potvrdené, že bol povinný vydať bezdôvodné obohatenie, čo vyplýva aj z nasledovných rozsudkov: Okresný súd Prešov, sp.zn. 10C/486/2015, Okresný súd Žilina, sp.zn. 17C/390/2015, Okresný súd Piešťany, sp.zn. 5C/40/2014, Okresný súd Trenčín, sp.zn. 22C/163/2015. Navrhla rozsudok súdu prvej inštancie potvrdiť.

4. Žalobca k vyjadreniu žalovanej uviedol, že s týmto nesúhlasí. Zo žiadneho ustanovenia hmotného práva, ani procesného nevyplýva, že by námietka premlčania musela byť uplatnená v určitom štádiu konania. Poukázal na uznesenie NS SR, sp.zn. 5Cdo 120/2009. Pokiaľ sa týka namietanej 10 ročnej premlčacej lehoty, tak uviedol, že v súlade s právnymi predpismi žalobca zvolil, že bude od svojich klientov požadovať odplatu vo forme poplatku. Zákon túto formu odplaty nevyklučuje ani nezakazuje. Túto skutočnosť dokazuje aj rozsiahla judikatúra slovenských súdov, poukázal na niektoré rozhodnutia, kde bolo skonštatované, že nie je možné posúdiť žiadanie plnenia na základe zmluvy žalobcom od žalovanej, ktorej bola pôžička poskytnutá na základe riadne dojedanej zmluvy, ako úmyselné bezdôvodné obohatenie a to Okresný súd Galanta, sp.zn. 35C/456/2015, Okresný súd Prešov, sp.zn. 15C/120/2015, Okresný súd Považská Bystrica, sp.zn. 4C/271/2015. Aj z judikatúry súdov SR teda

vyplýva, že odplata požadovaná žalobcom za poskytnutie peňažnej pôžičky je požadovaná na základe existencie riadneho právneho titulu zmluvy o pôžičke a teda jej zaplatenie nemožno považovať za bezdôvodné obohatenie v prospech žalobcu.

5. Žalovaná v písomnom vyjadrení k vyjadreniu žalobcu uviedla, že sa stotožňuje s rozsudkom súdu prvej inštancie, žalobca vo vyjadrení uvádza skutočnosti, ktoré s prípadom nesúvisia, má za to, že podľa rozsiahlej judikatúry spotrebiteľské zmluvy žalobcu obsahujú množstvo neprijateľných podmienok a takisto neobsahujú náležitosti vyplývajúce zo zákona o spotrebiteľských zmluvách.

6. Následne žalobca v písomnom vyjadrení k poslednému vyjadreniu žalovanej uviedol, že so vzájomnou žalobou žalobkyne naďalej v celom rozsahu sa nestotožňuje, túto považuje za nedôvodnú. Právo ňou uplatnené považuje za premlčané, žiada súd, aby rozhodol tak, že žalobný návrh žalovanej v celom rozsahu zamietne a uloží jej povinnosť nahradiť mu trovy konania a zároveň uloží žalovanej povinnosť zaplatiť mu sumu 165 eur s príslušenstvom na základe jeho návrhu. Opätovne poukázal, že všetky platby od žalovanej prijal na základe existencie riadnych právnych titulov. Za predpokladu, že by nároky hoc aj vznikli, čo však popiera, je potrebné ich považovať za premlčané. Pôžička bola žalovanej poskytnutá na základe jej žiadosti po výslovnom potvrdení a vyjadrení výslovného súhlasu. Zmluva uzavretá elektronickou formou spĺňa zákonné podmienky platného právneho úkonu a teda bola urobená slobodne, vážne, určite a zrozumiteľne.

7. Krajský súd v Trnave ako súd odvolací (§ 34 CSP), po zistení, že odvolanie bolo podané včas (§ 362 ods. 1 CSP), oprávnenou osobou (§ 359 CSP), proti rozhodnutiu, proti ktorému je tento opravný prostriedok prípustný (§ 355 ods. 1 CSP) po skonštatovaní, že odvolanie obsahuje zákonom stanovené náležitosti, preskúmal napadnutý rozsudok v medziach daných rozsahom a dôvodmi odvolania (§ 379 a § 380 CSP), postupom bez nariadenia pojednávania (§ 385 ods. 1 CSP a contrario) a dospel k záveru, že odvolanie žalobcu nie je dôvodné.

8. Predmetom konania vedeného na súde prvej inštancie pod sp.zn. 5Csp/97/2017 je rozhodnutie o návrhu žalobcu, ktorým sa domáhal na žalovanej zaplatenia sumy 165 eur s príslušenstvom a to titulom nedoplatku zo zmluvy o pôžičke uzavretej dňa 17.4.2014 pod č. 015855/17.04.2014 a zároveň rozhodnutie o vzájomnej žalobe žalovanej, ktorou sa domáha na žalobcovi zaplatenia sumy 762,97 eur titulom vydania bezdôvodného obohatenia a sumy 400 eur titulom finančného zadostučinenia.

9. Predmetom odvolacieho konania je posúdenie správnosti postupu a rozhodnutia súdu prvej inštancie v časti, v ktorej určil žalobcovi povinnosť zaplatiť žalovanej sumu 684,77 eur do troch dní od právoplatnosti rozsudku titulom vydania bezdôvodného obohatenia (výrok II. rozsudku) a v súvisiacom výroku o nároku na náhradu trov konania, kde súd rozhodol, že žiadna zo strán nemá právo na ich náhradu (výrok IV.).

10. Pretože odvolací súd v plnom rozsahu preberá súdom prvej inštancie zistený skutkový stav, ktorý vykonal dokazovanie v rozsahu potrebnom pre posúdenie žalobou uplatnených nárokov na vydanie bezdôvodného obohatenia, jeho výsledky jednotlivito i vo vzájomných súvislostiach správne vyhodnotil a napokon dospel k správnym skutkovým záverom pokiaľ ide o skutočnosti právne rozhodné pre posúdenie vzájomnou žalobou uplatneného nároku na vydanie bezdôvodného obohatenia a pretože odvolací súd v celom rozsahu zdieľa i právne závery prvoinštančného súdu vo veci, ktorý na vec aplikoval správne hmotnoprávne ustanovenia a tieto v súvislosti s danou vecou i správne vyložil, s poukazom na ust. § 387 ods. 2 CSP odvolací súd odkazuje na správne písomné vyhotovenie rozsudku. Odvolací súd ani s prihliadnutím na odvolacie argumenty nenachádza dôvod, pre ktorý by sa mal od záverov prvoinštančného súdu odchýliť, nemôže preto dať za pravdu odvolateľovi, ktorý neuviedol v odvolaní také relevantné skutočnosti, ktoré by boli spôsobilé privodiť zmenu rozsudku v napadnutej časti určenia žalobcovi povinnosť zaplatiť žalovanej sumu 684,77 eur do troch dní od právoplatnosti rozsudku.

11. Odvolateľ v odvolaní namietol premlčanie nároku žalovanej, odvolací súd má za to, že nebolo možné akceptovať námietku premlčania uplatnených nárokov, ktorú žalobca vzniesol až v odvolaní. Je tomu tak z dôvodu, že námietku premlčania ako prostriedok procesnej obrany upravený v § 152 CSP zákon v ustanovení § 366 CSP nepripúšťa, nakoľko v danom prípade nemožno konštatovať, že odvolateľ nemohol prostriedok procesnej obrany bez svojej viny uplatniť v konaní pred súdom prvej inštancie. Ide o rozdielnu právnu úpravu oproti občianskemu súdnemu poriadku, kde ustanovenie § 205a ods.

1 OSP sa zaoberalo skutočnosťami a dôkazmi, ktoré neboli uplatnené pred súdom prvého stupňa a netýkalo sa námietky premlčania, ktorá nepatrí medzi skutočnosti a dôkazy týkajúce sa skutkových tvrdení alebo aplikácie práva ale je námietkou právnou. Na rozdiel od tejto prekonanej úpravy, dnešné ustanovenie § 366 v spojení s ustanovením § 149 a § 152 CSP medzi novoty v odvolacom konaní zahŕňa aj hmotnoprávnu námietku, ktorou je okrem iného aj námietka premlčania. Od nadobudnutia účinnosti CSP možno teda v odvolacom konaní vzniesť námietku premlčania ako hmotnoprávnu patriacu medzi prostriedky procesnej obrany a procesného útoku iba za splnenia predpokladov uvedených v ustanovení § 366 CSP, ktoré však žalobca nepreukázal a ani netvrdil.

12. Pokiaľ sa týka bezúročnosti a bezpoplatkovosti predmetnej pôžičky odvolací súd udáva, že predmetná zmluva bola uzavretá v zmysle ust. § 24 a nasl. zákona č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch, takže sa na túto zmluvu vzťahujú ustanovenia § 1 ods. 2 veta druhá, § 2, 3, 4, § 6 až 8, § 9 ods. 1, 2, 9 až 11, § 11, § 12, § 14, § 16, § 17, § 19, § 23 a § 25 tohto zákona. Pôžička je buď odplatná alebo bezodplatná, avšak odplata je možná len vo forme úrokov. V predmetnej zmluve si účastníci nedohodli úroky a inú formu odplaty zákon v zmluve o pôžičke neumožňuje. Dohoda o odplate za poskytnutie pôžičky je preto absolútne neplatná. Takéto dojednanie o odplate ako poplatku za poskytnutie úveru (pôžičky) vyjadrené pevnou sumou sa považuje za obchádzanie zákona za účelom, aby veriteľ mohol prezentovať úver ako bezúročný a aby nebol povinný uvádzať výšku úrokovej sadzby, ktorej výška by mohla odradiť spotrebiteľa od uzavretia zmluvy. Preto je takéto dojednanie o poplatku za poskytnutie úveru absolútne neplatné. Predmetná zmluva tak ako skonštatoval súd prvej inštancie, nespĺňa ani povinné náležitosti zmluvy podľa § 9 ods. 2 zákona č. 129/2010 Z.z. V zmluvách je uvedená priemerná hodnota ročnej percentuálnej miery nákladov, nie je uvedená ročná percentuálna miera nákladov. Okrem uvedeného odvolací súd konštatuje, že zo zmluvy nevyplývalo, že by si žalobca splnil svoju povinnosť podľa § 7 ods. 1 zákona č. 129/2010 z.z. posúdiť s odbornou starostlivosťou schopnosť žalovanej ako spotrebiteľa splácať pôžičku, pričom túto svoju povinnosť preniesol na žalovanú (viď líčna časť zmluvy, kde je uvedené „keď uvažujete nad požiadanim o pôžičku, najskôr reálne a zodpovedne zhodnoťte svoje možnosti vrátenia, či ste schopný dodržiavať nami poskytované krátkodobé termíny splatnosti, aby ste mohli naše služby využívať neobmedzene aj v budúcnosti“). Žalobca tak hrubým spôsobom porušil svoje povinnosti stanovené v § 7 ods. 1 zákona č. 129/2010 Z.z., čo malo tiež na následok bezúročnosť a bezpoplatkovosť poskytnutej pôžičky, teda ďalší zákonný dôvod nepriznania nároku žalobcu a zákonný dôvod na vznik bezdôvodného obohatenia žalovanej.

13. Vzhľadom k všetkým vyššie uvedeným skutočnostiam preto odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutom výroku II. z dôvodu jeho vecnej správnosti podľa § 387 ods. 1 CSP ako aj v súvisiacom výroku o nároku na náhradu trov konania potvrdil.

14. O nároku na náhradu trov odvolacieho konania odvolací súd rozhodol podľa ust. § 396 ods. 1 CSP v spojení s ust. § 255 ods. 1 CSP, keď v odvolacom konaní úspešnej žalovanej priznal ich náhradu v celom rozsahu.

15. Uvedený rozsudok bol v senáte prijatý pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP).

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 CSP).

Dovolanie je podľa § 421 CSP prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 CSP).

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) (§ 421 ods. 2 CSP).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

- a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvom pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b) (§ 422 ods. 1 CSP).

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 2 CSP).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 CSP).

Dovolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 424 CSP).

Dovolanie môže podať intervenient, ak spolu so stranou, na ktorej vystupoval, tvoril nerozlučné spoločenstvo podľa § 77 (§ 425 CSP).

Prokurátor môže podať dovolanie, ak sa konanie začalo jeho žalobou alebo ak do konania vstúpil (§ 426 CSP).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 2 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1).

Povinnosť podľa ods. 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 CSP).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže dovolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 430 CSP).

Dovolanie prípustné podľa § 420 možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k vade uvedenej v tomto ustanovení (§ 431 ods. 1 CSP).

Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie, v čom spočíva táto vada (§ 431 ods. 2 CSP).

Dovolanie prípustné podľa § 421 možno odôvodniť iba tým, že rozhodnutie spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci (§ 432 ods. 1 CSP).

Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie právne posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne, a uvedie, v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia (§ 432 ods. 2 CSP).

Dovolací dôvod nemožno vymedziť tak, že dovolateľ poukáže na svoje podania pred súdom prvej inštancie alebo pred odvolacím súdom (§ 433 CSP).

Dovolacie dôvody možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 434 CSP).

V dovolaní nemožno uplatňovať nové prostriedky procesného útoku a prostriedky procesnej obrany okrem skutočností a dôkazov na preukázanie prípustnosti a včasnosti podaného dovolania (§ 435 CSP).